Éljen augusztus 23, Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának napja, népünk legnagyobb nemzeti ünnepe!

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIX évfolyam 5739. sz. | Csütörtök, 1963. augusztus 22. | 4 oldal, 20 bani

Dicsőséges évforduló

Népünk örömmel és lelkesedéssel ünnepli hazánk fasiszta iga alól való felszabadulásának dicsőséges évfordulóját. Tizenkilenc esztendővel ezelőtt, 1944 felejthetetlen augusztus 23-án, a Szovjetunió történelmi jelentőségű győzelmeinek és hazánk területén folytatott felszabaditó offenzivájának feltételei közepette, a Román Kommunista Párt — egyesitve maga körül a hazaflas népi erőket — megszervezte a fegyveres felkelést, amely a katonai fasiszta diktatura megdöntéséhez vezetett. Ez a népi hatalom kezdetét jelentette és megnyitotta az utat Románia gazdasági és társadalmi fejlődése előtt. Ahogy előrehaladunk a szocializmus napfényes csucsai felé, mind világosabbá válik előttünk e történelmi jelentőségü esemény nagyszerüsége, amely gyökeres változást hozott a román nép sorsában. Az 1944 augusztus 23-i történelmi aktus által megnyitott uton haladva, a kommunisták pártja vezetésével a néptömegek mélyreható forradalmi változásokat hajtottak végre az ország gazdasági és társadalmi-kulturális életében.

Az 1944 augusztus 23 óta eltelt esztendőkben gyökeresen megváltozott országunk arculata. Románia élenjáró, teljes fejlődésben lévő iparral és szocialista mezőgazdasággal virágzó kulturával rendelkező országgá vált. Hazánkban felszámolták az embernek ember által való kizsákmányolását. A saját sorsuk urává vált dolgozók uj életet élnek és teljes mértékben élvezik munkáluk gyümölcseit, a népgazdaság állandó fejlődésének eredményeit. A nép legnagyszerübb vivmánya — amely büszkeséggel tölti el a dolgozók szivét — a szocializmus teljes győzelme. Ilyen módon valóra vált az az eszmény, amelyért a dolgozó nép legjobb fiai harcoltak, amelyért elszenvedték a vad terrort, az illegalitás üldöztetését, a börtönöket és koncentrációs táborokat, amelyekért sokan közülük életüket áldozták. A hősök világító alakja örökre bevésődött a munkásosztály szivébe, a román nép harci történelmének lapjaiba.

Hős munkásosztályunk becsülettel folytatja az uj történelmi feltételek közepette hősi forradalmi hagyományait és teljes sikerrel teljesiti az uj társadalom vezető erejének szerepét. A munkásosztály, a parasztság és az értelmiség rendithetetlen egységben, lelkesen dolgozik és minden erejét a párt III. kongresszusa által megszabott nagyszerü feladatok valóraváltására fordittja, a szocialista építés kiteljesitése és a kommunizmusra való fokozatos áttérés érdekében. Egész népünk határtalan bizalommal és szeretettel követi a Román Munkáspártot, amelyben szilárd és kipróbált, harcban edzett vezetőjét látja. Rendithetetlen belső egységben összeforrott, a néppel elszakithatatlan kapcsolatokban álló pártunk ma hatalmasabb, mint bármikor és bölcsen vezeti a dolgozó népet győzelemről-győzelemre.

Hazánk jelenleg hatalmas, korszerü technikán alapuló iparral rendelkezik, amely ésszerüen van elosztva országunk egész területén. Ennek keretében elsősorban is a termelő eszközök termelését fejlesztik, ami az egész népgazdaság állandó felvirágzásának záloga. Csupán ez év első három hónapjában több, mint másfélszer annyi ipari javakat termeltünk, mint Románia 1938 évi egész ipari termelése. A hatéves terv első három esztendeje alatt az ország ipari össztermelése 55 százalékkal növekedett. Az ezidő alatt megvalósitott termelés-növekedés két és félszerese 1948 egész ipari termelésének, 1961-hez viszonyitva, az ipari össztermelés 1962-ben 14,7 százalékkal volt nagyobb, a közfogyasztási javaké pedig 10,2 százalékkal.

A népi hatalom éveiben Bánát tartományban is hatalmas, korszerü technikán alapuló nehézipar fejlődött ki. Uj gyárak és üzemek születtek, egyre ujabb természeti kincseket tártak fel és értékesitettek. Tartományunk ipari egységei rövid idő alatt tulszárnyalták az egykori kapitalista vállalatok termelését. A tartományban ma 5,1-szer több nyersvasat, 2,7-szer több acélt, 3,6-szor több hengerelt árut, 4-szer több cukrot gyártanak, mint 1938-ban. Uj életünk ritmusát városunk és rajonunk területén is teljes mértékben érezzük. A Szerszámgépgyár, a Butorgyár, a Victoria óragyár, a Készruhagyár, — hogy ne is szóljunk olyan vállalatokról, mint a Vagongyár, a TEBA a December 30 —, a használatba átadott lakások százai, és más társadalmi-kulturális létesitmények — ékesszóló bizonyitékai a fejlődésnek.

Az 1944 augusztus 23 óta eltelt időszakban alapvető változások mentek végbe a falvak életében is. Az RMP III. kongresszusa által, a mezőgazdaság szocialista átalakitásával kapcsolatban megállapitott célkitüzést közel négy évvel határidő előtt valóra változtatuk. A szocialista forradalom gyökeresen megváltoztatta a paraszti tömegek életét. Már csak kellemetlen emlékként él az egykori falu képe, a rongyos ruhás parasztokkal, akiket a földesurak és kulákok az irástudatlanság sötétségében tartottak. A népi hatalom éveiben a parasztság uj osztállyá alakult, amely a termelő eszközök feletti közös tulajdon alapján szervezte meg életét és munkáját. A parasztság lelkesedéssel dolgozik a kollektiv gazdaságokban azért, hogy minél nagyobb terméseket csikarjon ki a földből és igy biztositsa életszinvonalának állandó növekedését és egyre nagyobb mértékben járuljon hozzá szocialista hazánk gazdasági felvirágzásához.

Jelenleg a mezőgazdasági termelés teljes mértékben fedezi az állandóan növekvő lakosság fogyasztását és a népgazdaság egyéb szükségleteit. Valósággá válik a párt által kidolgozott intézkedési terv a szocialista mezőgazdasági egységek gazdasági-szervezeti megszilárditása, a növényi és állati mezőgazdasági termelés szakadatlan növelése és azon feltételek megteremtése érdekében, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a következő években biztositsák az egész mezőgazdaság nagyarányu fejlődését.

A szocialista társadalom megteremtésének müvét irányitva, pártunk nagy figyelmet fordit a kulturforradalomra, a tömegek szocialista öntudatának fejlesztésére, az uj ember — az uj társadalmi rend megteremtése cselekvő és öntudatos részvevőjének — nevelésére. A népi hatalom éveiben szélesre tárultak az összes városi és falusi dolgozók előtt a kultura, a tudomány és a müvészet felé vezető utak. Nagyarányu fejlődésnek indult a mindenfoku oktatás; a klubok, kulturotthonok, könyvtárak, szinházak, mozik kiterjedt hálózata jött létre; a kultura, a tudomány, a müvészet, az irodalom valóban a nép java lett. A nyolcosztályos elemi oktatás általánossá tétele, ingyenes tankönyvek kiosztása az 1—7 osztályos tanulóknak, a diákok számának növelése — csupán néhány a hazánkban sikeresen kibontakozó kulturforradalom eredményei közül.

A szocializmus épitésének és kiteljesitésének müvében elért nagyszerü győzelmek népünk lelkes erőfeszitéseinek, a párt vezetésének, a marxista-leninista politika következetes és alkotó alkalmazásának következményei.

Hazánk dolgozói gáltat nem ismerő lendülettel harcolnak a népgazdaság további fejlesztéséért, amint azt a párt III. kongresszusa megszabta. Napról-napra, hónapról-hónapra, évről-évre sikeresen válnak valóra a hatéves terv előirányzatai.

A nagy ünnep tiszteletére városunk és rajonunk dolgozói — akárcsak egész dolgozó népünk — fokozták erőfeszitéseiket, hogy minél jelentősebb eredményeket érjenek el minden tevékenységi területen. Az év első hét hónapjában a Szerszámgépgyár össztermelési tervét 101,46, munkatermelékenységi tervét pedig 105,4 százalékban teljesitette. A TFBA-gyár munkaközössége — tulszárnyalva össztermelési, árutermelési és munkatermelékenység növelési tervét — több, mint 170.000 lej terven felüli megtakaritást ért el az önköltségi árnál. Szorgalmasan dolgoztak a dicsőséges évfor-

(Folytatása a 4-ik oldalon)

Ma már nem is akad olyan fémipari vállalat hazánkban, ahol ne találnának néhány aradi gyártmányu esztergapadot. A korszerü, tetszetős kivitelü szerszámgépek elvitték országunk minden tájára a marosmenti város szorgalmas, hozzáértő szakembereinek hirnevét, akiknek magas müszaki képzettsége ott éli termékeny életét minden esztergapadban. Mert az ő hüséges, lelkes szivük ütemére lüktetnek a Strungul védjegyü szerszámgépek, ha valahol elmozditják az esztergályosok padjaik inditókarját. Ez a felvétel a szerszámgépgyár festődéjében készült, ahol az utolsó „simitásokat" végzik a gépek egyik ujabb sorozatán.

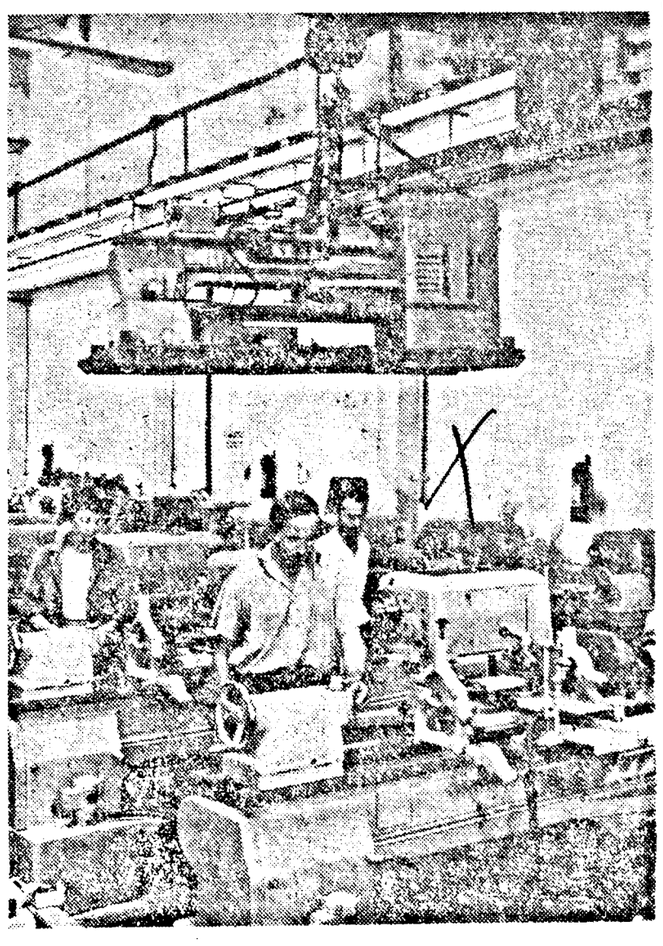

Demostene Botez

AUGUSZTUS 23

Születésnap volt az a nappal:
A felsütő napsugarakkal,
Amiket ideszórt a magasság,
Együtt született a szabadság.

A multból eredt,
S a könnyből, a jajból,
Az ágyurobajból
Akkor született!

Nagy, ősi csatákból,
A vérből, a sárból,
Bölcs gondolatokból,
A kinból, a gondból,
Mely guzsba vetett —
Abból született!

Egy reggel, azokból
Az áldozatokból
Támadt, akiket
Vertek, lekötöztek,
Orozva lelőttek —
Akkor született!
Börtön fenekéről,
Vak, éji sötétből,
Sok jajtalan sebből,
S a hitből, amelyből
Hősök hite lett...
A hitből, amelyet
Bilincs, lakat őrzött —
Abból született!

Hamukból, amikben
Harag tüze rezgett,
Szóból, mit a korbács
A szánkra kövesztett.
Láncmarta kezekből,
Mert láncba fonódtak,
Dolgos tömegekből,
Mert éhesek voltak,
A lét meg a nemlét
Nászából eredt. —
Egy fényteli reggel,
Akkor született.

Székely János fordítása

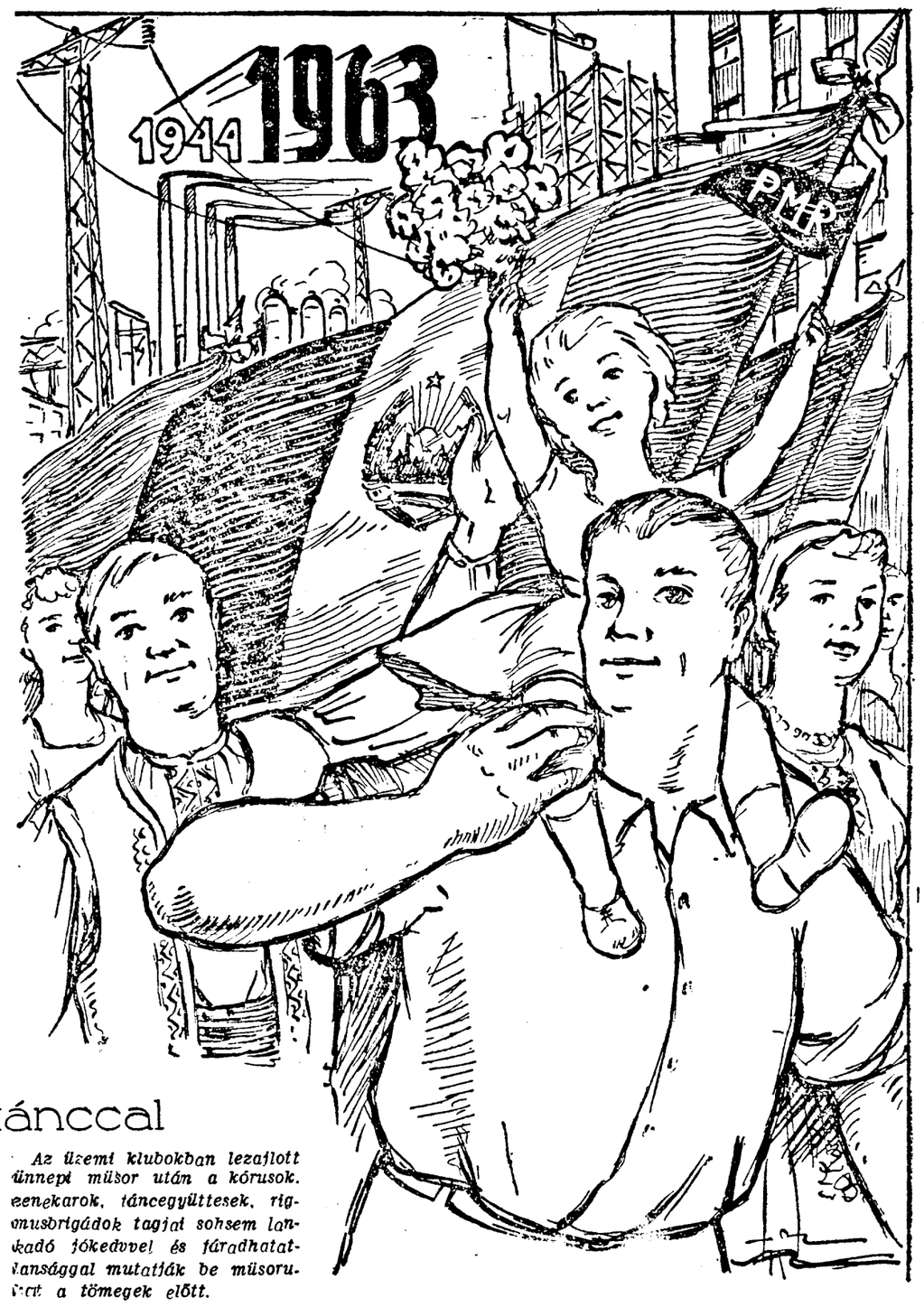

Dallal, tánccal

Mivel köszönhetnénk népünk legnagyobb ünnepnapját, hogyan emelhetnénk méginkább az ünnepi hangulatot? Ez a kérdés foglalkoztatta már hetekkel ezelőtt városunk mükedvelőit, akik legszebb dalaikkal, táncaikkal, a legkiválóbb alkalmi versek előadásával igyekeznek kimutatni mélységes hálájukat és ragaszkodásukat pártunk, szocialista hazánk iránt. Bir Florica és Dobai György szólóénekesek ezekben a napokban rendszeresen felkeresték a TEBA-gyár klubját, hogy zenekiséret mellett mégegyszer elismételjék énekszámaikat. A Géplavitó üzem nemrég kitatarozott klubjában a zenekar a világ első űrhajóját dicsőitő zeneszámot munkorolta. A December 30-gyár mükedvelői zenés irodalmi összeállitással, mig a vagongyárinak alkalmi versek és népi táncok betanulásával teszik szebbé, hangulatosabbá a nagy ünnepnapot.

Az üzemi klubokban lezajlott ünnepi müsor után a kórusok, zenekarok, táncegyüttesek, rigonusbrigádok tagjai sohsem lankadó jókedvvel és fáradhatatlansággal mutatják be müsorukat a tömegek előtt.

Kitettek magukért

A Vörös Trikó gyár konfekció részlegének A-váltásában is ünnepi müszakot szerveztek augusztus 23 tiszteletére.

A váltás minden egyes dolgozója bekapcsolódott a villámversenybe. A legszebb eredmény eléréséért elsősorban is ki kell emelni a szalagvezetőket. Közülük Gurita Elisabeta 114 százalékban, Gáll Mária 112 százalékban, Pesel Maria 111 százalékban, Ardelean Maria 106 százalékban és Buzei Irina 102 százalékban teljesitette tervfeladatát. Az általuk vezetett szalag dolgozói szorgalmas munkájukért minden dicséretet megérdemelnek. Megemlitjük még Halic Eleonorát, Biró Boriskát, Popa Elenát, Mihoc Floricát és másokat, akik jóval tulhaladták napi munkavállalásukat.

Az eldolgozó részlegen is megszervezték az ünnepi müszakot. Itt a legkiválóbb eredményt a Balica Cornelia és Daianu Florica által vezetett szalag dolgozói érték el. Ők ugyanis 20, illetve 5 százalékkal termeltek többet napi előirányzatuknál.

Balázs Ilona,
levelező

Ünnepi gyülések a nagy évforduló tiszteletére

Szerszámgépgyárban

Tegnap az első váltás munkájának befejezése után a Szerszámgépgyár munkásainak, mérnökeinek, technikusainak és tisztviselőinek százai vettek részt az augusztus 23-ika tiszteletére tartott ünnepi gyülésen.

A szerszámgépgyártók ünnepi megemlékezésén részt vett Blajovici Petre elvtárs, az RMP Bánát tartományi bizottságának első titkára, aki azokról a jelentős megvalósitásokról beszélt a megjelenteknek amelyeket a román nép minden tevékenységi területen elért. Szólott népünk alkotó munkájáról amelyet a szocialista épités hazánkban való kiteljesitéséért folytat. Kiemelve városunk szerszámgépgyártóinak arra irányuló törekvését, hogy kiváló minőségü termékeket állitsanak elő minél alacsonyabb önköltségi áron, a szónok kiemelte az üzem munkaközössége által augusztus 23-ika tiszteletére elért kimagasló sikereket.

Az augusztus 23-ika tiszteletére rendezett ünnepi gyülés a Szerszámgépgyár mükedvelő együttesei által bemutatott szinvonalas müvészi müsorral ért véget.

December 30 gyárban

A December 30 üzemek klubjának ünnepélyesen feldiszitett nagytermében tegnap többszáz textilgyári dolgozó gyült össze, hogy megemlékezzék hazánk fasiszta iga alóli felszabadulásának évfordulójáról.

Ebből az alkalomból Roman Pircea elvtárs, az RMP Bánát tartományi bizottságának titkára emlékezett meg azokról a jelentős sikerekről, amelyeket a román nép vitt véghez a párt vezetésével a felszabadulás óta eltelt esztendőkben. A szónok felsorolta azokat a sikereket is, amelyeket az üzem dolgozói valósitottak meg a nagy ünnep tiszteletére szervezett szocialista versenyben.

Az ünnepség befejezéseként az üzem mükedvelői mutattak be jólsikerült ünnepi müsort.

Teba gyárban

A Teba gyár munkásklubjának nagyterme szüknek bizonyult arra, hogy befogadja a nagyszámu textilipari dolgozót, akik tegnap délután összegyültek, hogy megemlékezzenek felszabadulásunk évfordulójáról.

Augusztus 23-ika jelentőségéről Moț Petru elvtárs, az Arad városi pártbizottság titkára emlékezett meg az összegyült nagyszámu munkás, mérnök, technikus és tisztviselő előtt. A szónok, miután vázolta azokat a kimagasló sikereket, amelyeket népünk minden téren elért, megemlékezett a gyár munkaközössége által felszabadulásunk évfordulója tiszteletére elért kimagasló eredményekről.

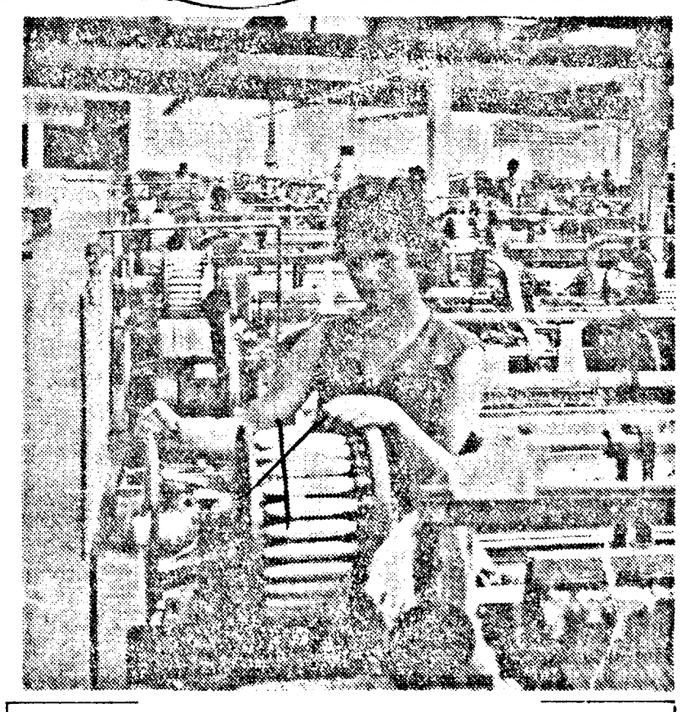

Napjaink gazdasági kérdéseinek egyik legjelentékenyebbike a vállalatok müszaki fejlesztése. Mindenütt uj, korszerü gépek, berendezések jelzik azokat a sikereket, amelyeket szorgalmas dolgozó népünk ebben a vonatkozásban elért. Képünket a Teba gyár szövődéjében készitettük, ahol szintén uj müszaki felszerelések szövik a habfehér vásznat, a szinpompás kelméket.

Miénk a jövő!

Gondolatok 19 év távlatából

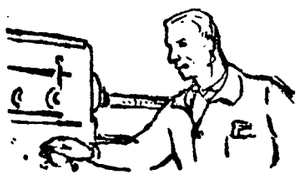

Tegnap és ma

Még jól emlékszem arra az időre, amikor látástól-vakulásig dolgoztunk. Pihenésre, szórakozásra még csak gondolni sem lehetett! A gyárosok, a gazdagok, megcsufolták a legelemibb emberi jogokat.

Igazán élni, szabadon lélegzeni csak a felszabadulás után tanultunk meg. És csak akkor tudtuk teljes szivünket, egész lelkünket beleadni a munkába, hiszen a magunk, a hozzánk hasonló egyszerű emberek javát szolgálta ez. A saját, boldogabb jövőnk építésén munkálkodunk.

Szavakkal nehéz elmondani akkori érzéseinket. Az én érzésemet. De annyit mondhatok, hogy nagyszerű volt. Nagyszerű érzés látni, hogyan emelkedik fel egy nép, amikor szabadon élhet: micsoda alkotásokra, teljesitményekre képes. Csodákat tud művelni!

...Példaként mindjárt meg is emlithetem a Szerszámgépgyárat, amely a népi demokratikus rendszerben épült, fejlődött, olyan üzemmé, melynek termékei ma már számtalan országban megtalálhatók.

Először mint esztergályos dolgoztam, majd tizenkét évvel ezelőtt kitanultam a vasgyalus szakmát is, mert arra nagy szükség volt a vállalatban. Rövid időre rá munkatársaimmal megalakitottuk a gyalusbrigádot s azóta is közösen dolgozunk. A gyakorlat meggyőzött bennünket arról, hogy igy sokkal eredményesebben tevékenykedhetünk.

Azt hiszem, mondanom sem kell, mennyire megváltoztak a munkakörülmények. Még összehasonlitást sem lehet tenni. A fiatalok — akik nem éltek a felszabadulás előtti korban — el sem tudják képzelni, milyen óriási a különbség. S ezt mind annak köszönhetjük, hogy szabadok lettünk, szabadon élhetünk és dolgozhatunk. Munkánk gyümölcse a miénk.

Mint kommunista — 1947-ben vettek fel a párttagok soraiba — igyekszem helytállni a termelésben, becsülettel eleget tenni a rámháruló feladatoknak. Erre törekszünk valamennyien: Hitt János, Faragó István, Márton István vagy Szomoru György és Gyura György, a fiatal nemzedék tagjai. Átlagos teljesitményünk havonta 125—130 százalék.

...Felszabadulásunk 19. évfordulóját ünnepeljük. Tizenkilenc — eredményekben, sikerekben gazdag — szabad esztendő van mögöttünk. S ez kötelez, még jobb munkára!

Hévizi József

a Szerszámgépgyár dolgozója

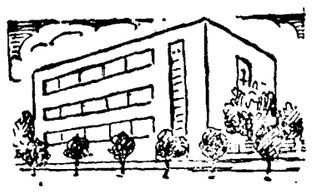

Népet szolgáló iskola

Népi demokratikus rendszerünk széles távlatokat nyitott a tanulni, művelődni vágyó dolgozók gyermekei előtt, megteremtette a dolgozók, a szocializmus épitésének ügyét szolgáló iskolát. A tanügy fejlődése annak a harcnak az eredménye, amelyet munkásosztályunk marxista-leninista pártja évtizedeken keresztül vivott a dolgozó tömegek jogának kivivásáért a művelődésre, a tanulásra.

Mint az egész országban, városunkban is fellendült a hétosztályos iskolák tevékenysége, amelyek arra hivatottak, hogy biztositsák az ifjuságnak az általános műveltség, a gyakorlati ismeretek elsajátitását és a szocialista rendszer elveinek szellemében neveljék őket.

Az RMP III. kongresszusán megjelölt feladatoknak megfelelően áttértünk a nyolcosztályos oktatásra, amely első lépcsőfok a 12 osztályos általános oktatás felé vezető uton. A különböző tipusu burzsoá oktatási formáktól eltérően, a nyolcosztályos oktatás gimnáziumi foku, de különbözik attól szervezési elvei, ideológiai tájékozódása, tudományos tartalma és feladatai tekintetében. A multban a gimnáziumok, mint általában a középiskolák, csak a kiváltságos osztályok gyermekei számára voltak hozzáférhetők. A középiskolák korlátozott száma, a magas tandijak és a drága tankönyvek miatt a dolgozók gyermekei nem tudhattak be ilyen tanintézetekbe.

A nyolcosztályos oktatás biztositja a tanuláshoz való jog gyakorlását, korunk követelményének szinvonalán. Igy vált lehetővé, hogy jelenleg az általános iskolákban kétszer annyi diák tanuljon, mint 1938-ban.

Évről-évre uj iskolaépületek tárják szélesre kapuikat a tanulnivágyó fiatalok előtt. Ebben az esztendőben csak városunkban két uj iskola nyilik meg, összesen 24 tanteremmel, az egyik a Poitura negyedben, a másik a Dobrogeanu Gherea utcában. Az uj tanév megnyitása alkalmából több, mint 13.000 I—VII osztályos tanuló ingyenesen kap uj tankönyveket.

Az iskoláknak az időszerű feladatok szinvonalán kell végezniök az oktató-nevelő tevékenységet. Ennek érdekében ez év nyarán számos tanár vett részt továbbképző tanfolyamokon. A városi néptanács tanügyi osztálya megszervezte a tanügyi dolgozók ideológiai és szakmai szinvonalának emelését szolgáló köröket és tanfolyamokat is, amelyek a tanév első hónapjában megkezdik működésüket.

Tanitók, tanárok és diákok egyaránt felfrissülten várják az uj iskolaévet, hogy ujult erővel lássanak munkához. Hazánk felszabadulásának 19. évfordulója a tanügyi dolgozók számára is ünnepnap. Öröm és jogos hazafias büszkeség tölti el valamennyiüket az elért sikerekért, hálával gondolnak pártunkra és kormányunkra azért az atyai gondoskodásért, amelyet az iskolák, a tanügyi dolgozók, a fiatal nemzedék iránt tanusitanak. A nevelők szilárd elhatározása, hogy minden erejükkel, tudásuk latbavetésével felvilágosult néphez hü állampolgárokat neveljenek, akik részt vesznek a szocializmus épitésének kiteljesitésében drága hazánkban, a Román Népköztársaságban.

M. Hentiu

az aradvárosi néptanács végrehajtó bizottságának alelnöke

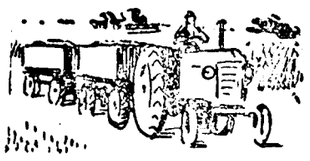

A mezőgazdaság gépesitésével

Dicsőséges évfordulót ünnepelünk, hazánk felszabadulásának 19. évfordulóját. Ha visszapillantunk az elmult esztendőkre, arra, hogy mezőgazdaságunk milyen állapotban is volt a felszabadulás előtt, most örömmel könyvelhetjük el eredményeinket. Pártunk vezetésével virágzó szocialista mezőgazdaságot teremtettünk. A mezőgazdaság gépesitése nemcsak megkönnyiti dolgozó parasztságunk munkáját, hanem évről évre növekszenek a terméshozamok is. Gépállomásunk, az orczifalvi gépállomás is, nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a körzetéhez tartozó kollektiv gazdaságokban mind többet teremjen a föld, könnyebb legyen a kollektivisták munkája. Követve a Román Munkáspárt Központi Bizottságának Irányelveit, a szocialista verseny fő szempontjaira vonatkozóan eleget teszünk annak a követelménynek, hogy javitsuk a munkák minőségét, a legmegfelelőbb időben végezzük a feladatokat. Arra törekszünk, hogy tulszárnyaljuk a terv szerinti átlagos hektárhozamokat a kollektiv gazdaságokban, a GTA brigádjai által megmüvelt területeken.

Az utóbbi évek folyamán mind több és több modern, nagyteljesitőképességü mezőgazdasági gépekkel járulunk hozzá a mezőgazdasági munkák idejében való elvégzéséhez. Az 1964-es évi terv alapján gépparkunk ujabb 15 erőgéppel, valamint más mezőgazdasági gépekkel bővül.

Örömmel állapithatjuk meg, hogy minden kollektiv gazdaságban felismerték a gépi munka előnyét, mind jobban meghonosodik a traktoros brigád és kollektiv gazdaságok mezei brigádjai közötti összhang. Ma már traktorosaink nagyrésze azokból a kollektiv gazdaságokból való, ahol a brigádok dolgoznak. Igy a traktorosok, mint kollektivisták is igyekeznek jól dolgozni. Elmondhatjuk, hogy ebben az évben számos kollektiv gazdaságban, a kedvezőtlen időjárás ellenére is, mind a kalászos gabonáknál, mind a kapásnövényeknél jó terméseredmények voltak és mutatkoznak. Traktorosaink lelkes munkával készültek augusztus 23. köszöntésére. E tekintetben a 9-es számu brigád tagjai már több, mint 125 százalékban teljesitették tervfeladatukat. Paun Constantin, Albu Gheorghe, Miutel Constantin, Kovács István és mások jóval tulteljesitették tervelőirányzatukat. S ugyanakkor jóminőségü munkát is végeztek.

Tudatában vagyunk annak, hogy szocialista mezőgazdaságunk felvirágoztatásában a hektárhozamok növelésében milyen feladat hárul a mezőgazdaság gépesitőire. Mindent elkövetünk annak érdekében, hogy a mezőgazdaság egyre nagyobb mérvü gépesitésével, jó munkával többet teremjenek a földek.

az orczifalvi GTA igazgatója

Valóra válnak az álmok

A szüleim egyszerű munkásemberek, akik — mint minden szülő — az övékénél boldogabb, örömteljesebb jövőt álmodtak gyermekükneк. Azonban óhajuk nem teljesedhetett volna be 1944 augusztus 23 nélkül. Ez a nap mindenki előtt megnyitotta a tudás birodalmának kapuját.

...Elég hosszu a története annak, hogyan is lett belőlem mérnök. Megpróbálom röviden elmondani.

1948-ban, kamasz fejjel, ipari tanuló lettem az Első Fogaskerék gyárban, melyet akkoriban államositottak. Még ugyanabban az esztendőben felvettek az Ifjumunkás Szövetségbe. A tanulásról nem mondtam le. De nem is kellett, mert a Vagongyár mellett szakmai iskola létesült és én is beiratkozhattam. Három évi tanulás következett, a fogaskerék marós szakma alapos elsajátitásának három esztendeje.

Közben mi, ipari tanulók, is ott szorgoskodtunk a Szerszámgépgyár korszerű munkacsarnokának felépitésén. Milyen boldog voltam, amikor az iskola elvégzése után, abban az üzemben dolgozhattam, amelyek épitésénél segédkeztem.

Igyekeztem helytállni a termelésben. Talán ezért esett rám is a vezetőség választása, amikor néhány társammal együtt elküldtek a kétéves munkásegyetemre. Örültem, hogy ne örültem volna! Egyre inkább közeledni láttam azt az időt, amikor valósággá válik az én féltve dédelgetett álmom, hogy mérnök legyek.

A két év leteltével azonnal felvételiztem a temesvári egyetem elektromérnök szakán. A versenyvizsgán a harmadik lettem.

És most ujra a tanulás évei következtek. Öt esztendő! Elmondhatom, hogy ezidő alatt állandóan éreztem azt a szerető gondoskodást, amellyel pártunk a diákokat körülvette.

Ötödéves voltam, amikor ujabb kiemelkedő esemény történt életemben. A tanulásban elért jó eredményeimért, az IMSz-szervezetben kifejtett tevékenységemért felvettek a párttagjelöltek soraiba. Nagyon boldog voltam, hiszen ez azt jelentette, hogy egyetemünk kommunistái méltónak találtak erre a kivételes megtiszteltetésre.

Most már csak azért szurkoltam, hogy jól sikerüljenek a vizsgáim. Jó eredménnyel akartam megköszönni a gondoskodást, a bizalmat. Az általános jegyem kilences volt. Nem kellett szégyenkeznem! 1960 decemberéig mint főelőkészitő (preparátor) tevékenykedtem az egyetem elektromérnöki fakultásának egyik katedráján. Innen kerültem a TEBA textilgyárba. Jelenleg is itt dolgozom, mint főenergetikus. A hőerőközpont irányitását végzem.

Nagyon szeretem a hivatásomat! Csak a legmélyebb hálával tudok gondolni azokra — pártunkra, a szocializmust épitő népünkre — akik lehetővé tették, hogy tanulhassak. Köszönetképpen a legkevesebb, amit tehetek, — amit tennem kell — hogy igyekszem jól dolgozni eleget tenni a reám háruló feladatoknak. Annál is inkább mert időközben felvettek a párttagok sorába. Azt hiszem, ez mindennél többet jelent.

mérnök

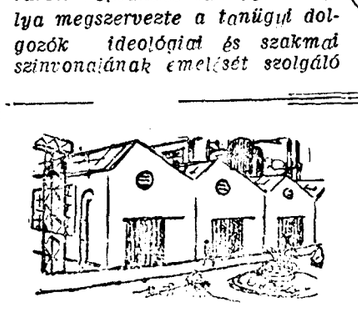

A Vagongyár fejlődése

Az aradi Vagongyár alapjait több, mint hetven évvel ezelőtt rakták le, de jelentős fejlődést csak az államositás után ért el.

Az eltelt másfél évtized alatt, — nem tulozunk, ha ezt állitjuk — az egész gyárat átépitették. A régi, szük, sötét, rossz munkafeltételeket biztositó termek helyét óriási, korszerű, világos csarnokok foglalták el, amelyekben a technika legmodernebb követelményeinek megfelelő gépek segitik elő az itt dolgozók munkájának eredményességét.

Gyárunkat — amelyben egykor az egyszerű vagonok gyártása mellett különböző javitási munkálatokat is végeztek — az utóbbi esztendők során a legkorszerübb személy- és tehervagonok gyártására profilálták.

Ezek a különböző tipusu vagonok a mai világtechnika legmagasabb szinvonalán állnak és nemcsak az országban, de külföldön is méltó elismerést szereztek a szorgalmas aradi vagongyártóknak és rajtuk keresztül, népköztársaságunk iparának.

Gyárunk fejlődése, korszerüsitése egyetlen pillanatra sem szünetel. Jelenleg több automata sor felállitásán dolgozunk, ami a munkatermelékenység további jelentős növekedését biztositja majd.

Mindezek az eredmények annak az állandó gondoskodásnak köszönhetők, amelyet pártunk és kormányunk üzemünk fejlesztése iránt tanusit. Üzemünk szorgalmas munkaközössége önfeláldozással, lelkesedéssel és nagy szakmai tudással fáradozik azon, hogy teljesitse a pártunk III. kongresszusa által megszabott Irányelvekből reá háruló magasztos feladatokat és ilyen módon hozzájáruljon a szocializmus épitésének kiteljesitéséhez drága hazánkban.

az aradi Vagongyár vezérigazgatója

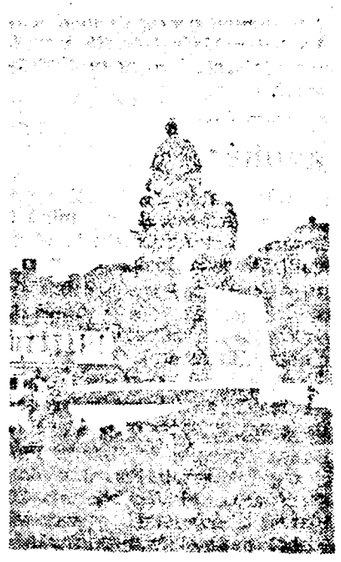

Hősi harcok emléke

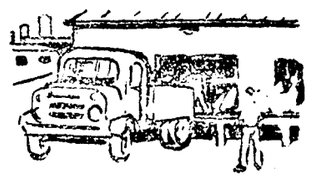

Eredményekben gazdag esztendők

Még volt, amikor egy darabka föld miatt jóbarátok támadtak egymásra, szomszéd a szomszédnak kész volt fejét venni egy felszántott mezsgyéért. Jó, hogy elmult s gyermekeink csak a történelemből ismerik ezt az időt. Tizenkilenc év óta nagyot fejlődött az ország, a mi községünkkel, Iratossal együtt. A szabad földön mérhetetlenül jobbra fordult az élet. Falusi dolgozóink összefogtak, megalapitották az első közös gazdaságot. Már tiz éve annak, hogy Iratoson is összefogott 70 család s elindult a pártmutatta uton. Ma már minden iratosi ember a közös vagyon gyarapitásáért, az életszinvonal emeléséért küzd, s nem eredménytelenül.

De nézzünk meg néhány számadatot. Ezek minden szónál többet mondanak.

Gazdaságunk megalakulása óta nagy figyelmet forditunk az ipari és a konyhakerti növények termesztésére, valamint az állattenyésztés fejlesztésére, ami gazdaságunk szervezeti megerősödésének egyik alapja. Bizonyitja ezt az is, hogy jelenleg gazdaságunk oszthatatlan alapja több, mint 3,5 millió lej, ami az év végéig 4.165.539 lejre emelkedik.

A gazdaság sok-sok magashozamu állatot tart. De helyetem beszéljenek itt is a számok. Nem kevesebb mint 448 szarvasmarhánk van, melyből 168 fejőstehén. Több, mint 700 sertéssel (anyakoca 153), 788 juhval és 7.450 darab baromfival rendelkezünk.

Ezek a számok ideiglenesek, hiszen nincs megállás a fejlődés utján. Év végéig a szarmasmarha állomány eléri az 520-t (tehén 170), a sertések száma 1.015, a baromfi állomány pedig 10.000 darabra növekszik.

Az ipari növények termesztéséből és az állati termékek értékesitéséből gazdaságunk az év végéig 4.438.002 lej jövedelemre tesz szert. Ez azt jelenti, hogy év végén a tagok munkaegységenként átlag 28—30 lejt kapnak, beleértve a növényi termékeket is.

Az elért eredmények elsősorban annak tulajdonithatók, hogy olyan tagok dolgoznak gazdaságunkban, mint Bartha József, Tóth Pál, Sipos Florea, Tóth József, Fărcas Octavian, Bunyik Antal és sokan mások, akik lelkiismeretesen végzik a reájuk bizott feladatokat.

Az eltelt 19 év alatt sokat fejlődött a község, de főleg amióta egy emberként dolgozunk. Iratoson nem kevesebb, mint 120 uj ház épült, hatvanat pedig átalakitottak. Az uj házakba uj bútorok kerültek. Szinte minden kollektivista házában van rádió és kerékpár. Községünkben is — mint hazánk meganynyi falvában — kigyultak Iljics lámpái s ma már a kollektivisták több, mint 75 százaléka bevezette lakásába a villanyvilágitást.

Tért hóditottak asszonyaink körében a technika vivmányai is. Ma már több helyen van mosógép, aragáz tüzhely, jégszekrény, ami mind a jólét, az életszinvonal emelésének egyik bizonyitéka.

Községünk is egy hatalmas épitőtelep. A közelben adtuk át rendeltetésének a legmodernebb müszerekkel ellátott orvosi rendelőt, a szülőotthont. A sötétséggel együtt eltünt a sár is, hisz 18 kilométer hosszuságon uj betonjárdát épitettünk s 3.300 méter köves utat javitottunk ki, mely összeköti a községet a főbb központokkal.

A fentiek csak rövid szemelvények azokból a sikerekből, melyeket községünk kollektivistái értek el az eltelt 19 szabad esztendőben a pártmutatta uton. Továbbra is arra törekszünk, hogy erősitsük gazdaságunkat, amely a jólét forrása.

az iratosi kollektiv gazdaság elnöke

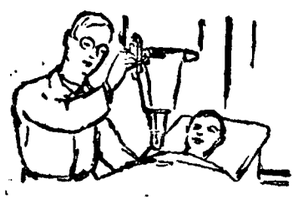

A dolgozók egészségének védelmében

A felszabadulásunk óta eltelt tizenkilenc esztendő alatt jelentős változások történtek az egészségügy terén is. Pártunk és kormányunk messzemenő gondoskodása révén jólfelszerelt kórházak, orvosi rendelők működnek országszerte. Fejlődött a gyógyszergyártó ipar, egyre több orvos ügyel a dolgozók egészségére. Mindez azt eredményezte, hogy hazánkban az átlagos életkor meghaladja a hatvan évet.

A mult rendszerben Aradon csupán négy kórház működött, gyenge felszereléssel. Volt néhány magán szanatórium, de ezekben csak azok egészsége felett őrködtek, akik meg tudták fizetni azt. A dolgozók egészségvédelmére nem sok figyelmet forditottak.

A felszabadulás utáni években sokat változott a helyzet az egészségügy terén városunkban is csakugy, mint országszerte. A Gyermekkórházban uj osztályokat épitettek s azokat korszerű berendezéssel szerelték fel. Uj egységeket létesitettek a Nagykórházban is, amelyek szintén korszerű berendezést kaptak. A gyárak mellett két egészségügyi intézmény működik — 30 és 50 ággyal, — ezenkivül hét orvosi rendelő és kilenc egészségügyi központ. Az itt dolgozó egészségügyi káderek — csakugy, mint a kórházakban — nagy felelősségérzettel végzik munkájukat. Ők azok, akik állandóan őrködnek a dolgozók egészsége felett.

Az aradi kórházak jelenleg 1900 ággyal rendelkeznek. Ezenkivül említésre méltó, hogy több, mint 280 orvos és 800 középfoku káder ügyel a dolgozók egészségére. Bár mely kórházat, poliklinikát, vagy orvosi rendelőt tekintünk meg, tapasztalhatjuk, hogy valamennyi jól felszerelt, korszerűen berendezett.

Városunk élenjáró egészségügyi káderei közül ki kell emelnem dr. Rozenberg Zoltánt, dr. Mateoc Aront, dr. Ardevan Stefant, dr. Lupas Gheorghet, dr. Stofa Alexandrut, dr. Trofin Cornelt, dr. Vasilovici Romulust, dr. Jifcovici Dumitrut, dr. Ilea Romulust, dr. Vrabie Benchea Victoriát, Brănescu Anát, Pintiulescu Magdát, Ciur Ileanat, Szvercsák Máriát, Mirnea Anat, Stanca Mariat, Vasilache Ecaterinat, Fuciu Mariat, Bartha Elenonorát, Dura Gligort és másokat, akik nagy felelősségérzettel teljesitik hivatásukat.

Az elért eredmények, megvalositások arra ösztönzik az egészségügyi kádereket, hogy a jövőben még nagyobb odaadással, szeretettel őrködjenek a dolgozók egészsége felett.

a Poliklinika főorvosa

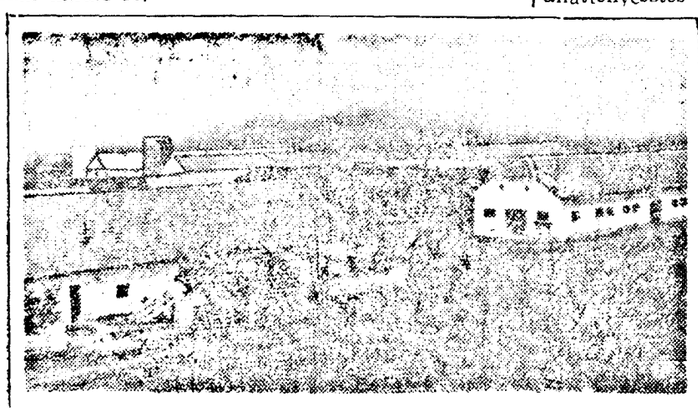

A vingai és az orczifalvi kollektiv gazdaságok nemrég emelt épületei madártávlatból.

A jólét egyik forrása

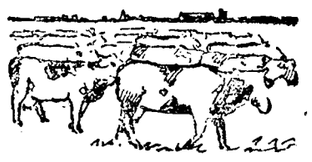

Még „fiatal" vagyok az ötvenesi állami gazdaság állattenyésztő részlegén, hisz mindössze 1959-től dolgozom ebben a gazdasági ágban, mint fejőnő. A figyelmes munka, a zootechnikai szabályok betartása révén már 1960-ban sikerült elérnem, hogy takarmányozott tehenenként 10 liter tejhozamot érjek el. Ehhez természetesen hozzájárult az is, hogy a különböző folyóiratokból tanultakat igyekeztem munkámban alkalmazni.

A takarmányozott tehenek átlag 3 kilogramm ebrak-takarmányt kapnak, figyelembe véve a tejhozamot. Ezután kapják, pontos időben, a zöldtakarmányt, hisz csak igy érhetünk el egyre nagyobb tejhozamot.

1963-ban az általam gondozott teheneknél az előirányzott tejhozam 8,2 liter. Mostanáig sikerült elérnem, hogy a takarmányozott teheneknél az előirányzatot nemcsak teljesitettem, hanem 2,3 liter tejjel tul is szárnyaltam azt.

Az 1962-es esztendő sok örömet hozott számomra. Pártunk és kormányunk az elmult esztendőben a mezőgazdaság kollektivizálásának befejezése alkalmával kitüntetésben részesitett. Ezt követően a gazdaság pártszervezete, a kommunisták ugy határoztak, hogy jelöltségi idő nélkül soraikba fogadnak. Ez a két kitüntetés ujabb erőt adott arra, hogy még jobban dolgozzam, hogy maradéktalanul valóraváltsam pártunk határozatait, melyek a jólét, a jövő nagyszerű biztositékai.

Bota Barbara

az ötvenesi állami gazdaság fejőnője

Gépmadártávlatból

Százméternyi magasságban siklik az Aviasan vöröskeresztes, vajszinü, duplaszárnyu repülőgépe. Ugy terül alánk a város, mint valami gyönyörüszép tarkamintás keleti szőnyeg, amelyben a piros, a fehér, a szürke és a zöld, a sárga meg a kék, az ezüstösen és aranyosan csillogó szinek megannyi árnyalata ölelkezik tökéletes harmóniában. Felettünk pedig a napsugaraktól pásztázott, tiszta ég kékje mossa a látóhatár messzeségbe ivelő partjait. Felséges látványt, felséges érzést nyujtana ez a repülés, ha olykor-olykor ki nem zökkentene a „kerékvágásból", a kicsiny gép szeszélyes szökdelése. Ezen azonban csakhamar tulteszi magát a riporter, akinek az ezernyi látnivaló annyira leköti a figyelmét, hogy nincs ideje önmagára gondolni.

Most éppen a csálai erdő szélfésülte üstöke fölé kanyarodunk. Odább a Maros csillogó ezüstpántlikája simul a város homlokára. S aztán Aradot nézzük, mindennapi, élő valóságunk e nagyszerü makettjét. Az épületeket, az utcákon sürgőforgó embereket, akik ily magasságból olyan parányiaknak tünnek, mint a hangyák, de mi tudjuk, hogy valójában sokkalsokkal nagyobbak ők, tulnőnek még az üzemek, gyárak magasbatörő kürtőin is — tetteikben, céljaikban, elveikben.

— Most talán „sétáljunk" végig a Köztársaság utján — fordul hátra Martis Traian pilóta s máris ott „lépdelünk" a szellők szárnyán az Avram Iancu tér felett. Innen csak egy „ugrás" a Crisan utca, amelynek sarkáról kedvesen integet felénk az uj tömbház zsebkendőhöz hasonló, felfelécsapott teteje: „Jó utat, elvtársak!" S ezzel már el is értünk városunk ama területe fölé, ahol talán mindennél szembetünőbb az uj, amelyet pártunk utmutatása alapján, a dolgozó nép szolgálatában az utóbbi tizenkilenc esztendő során Arad e részén teremtettünk. Lépten-nyomon egy-egy uj munkásblokk, a Köztársaság utján, a Lenin körut tájékán, a Marospartján, a Vörös Hadsereg utján, s az épülőfélben lévők, a Varga Katalin, a Tudor Vladimirescu utcában...

Nem is tudom, mi késztetett arra, hogy felemeljem a tekintetem az alattam elsuhanó képről. Pillanatnyi szédülés, amely az ilyen, levegőben himbálódzó piciny gépen igen gyakori, vagy talán a szélvédő melletti nyitott ablakon betóduló élesen metsző levegő? De nem is lényeges. Feltekintettem s ott távol az ég északi peremén néhány apró, tejszinü bárányfelhőt pillantottam meg, amelyek parányi witorlásokként szelték a végtelen kékség hullámait. Majd mintha a képzelet pajzán játéka incselkedne velem, ezekből a patyolatszinü foltokból alakult ki előttem egy kép, melyben az eljövendő évek épitkezéseinek mását vélem felfedezni.

Naplólap

...Korszerü tömbházak egész sora emelkedik egymás mögött. Jobbról-balról pedig díszfákkal beültetett zöldövezetek szegélyezik. Este meg, ha az alkonyat ráteríti sötétbársony palástját a városra, kigyulnak a neonfények...

...Ez pedig jobbra, a Városligeti tó fölé törekvő fehér ábrahalmaz, mintha az a korszerü tömbháznegyed lenne, amelynek épitkezései itt alattunk százméternyi mélységben most is folynak...

Most már nem is bánom, hogy messze magam mögött hagytam a kicsiny repülőgépet s a képzelet villámgyors ürhajóján száguldok tova a jövendő napsütötte utjain. Nem bánom azt sem, hogy az a maroknyi csillogás, amelyet a városligeti tónak véltem, csupán a Nap egyik idevetődő fénykévéje, hogy a hófehér épületek falai nem is kőből és vasból, téglából és betonból, hanem egyelőre csupán lenge felhők fátyolából szövődtek, mert meggyőződésem, hogy hamarosan a maguk megtestesült, mindennél pompásabb anyagi valóságában is látom majd őket szeretett szülővárosomban. Hadd száguldjon hát tova a fantázia holnapba törő rakétájai

— Nézze csak, itt, éppen alattunk, az Aradul büffével szemközti téren filmeznek!

A pilóta hangja zökkent vissza a valóság gépmadár-szárnyakon lebegő talajára. Valóban, az Idegen cimü Popovici regény ujabb filmkockái készülnek azokról a hősi napokról, amelyek szélesre tárták előttünk az uj élet kapuit. S talán nem is véletlen, hogy éppen ide hozott bennünket a sors, az Aurel Vlaicu ut sarkára, ahol a müvészi alkotás hevében szintén a mult és a jövendő viaskodik egymással, miként minden ebben a városban, amely a felszabadulást követő esztendők során a dolgozó néptömegek meleg, családi otthonává vált. Nem kétséges, hogy kettőjük közül melyiknek homlokát disziti győzelmi babér. Hiszen, amint a tervezők is megmondották, az elkövetkező években Aradot, hazánk e tájának szépséges küszöbét, országunkhoz méltó névjeggyé varázsoljuk. A kiépitett Marospart természeti szépségei méltán versenyre kelhetnek a világ bármely ismert partvidékének adottságaival. S mindezek megvalósításához talán még ujabb tizenkilenc esztendőre sincs szükségünk.

— S most emelkedjünk még magasabbra, hadd tekinthessük át gépmadártávlatból városunkat — szólal meg ismét a pilóta.

Igen, emelkedjünk még magasabbra, hadd tekinthessük át városunkat, de nem csupán gépmadártávlatból, hanem a történelem távlatából is: ne feledjük el a multat, szemléljük a jelen vivmányait és vetitsük magunk elé a mult és a jelen felett diadalmaskodó jövendőt!

—a j—

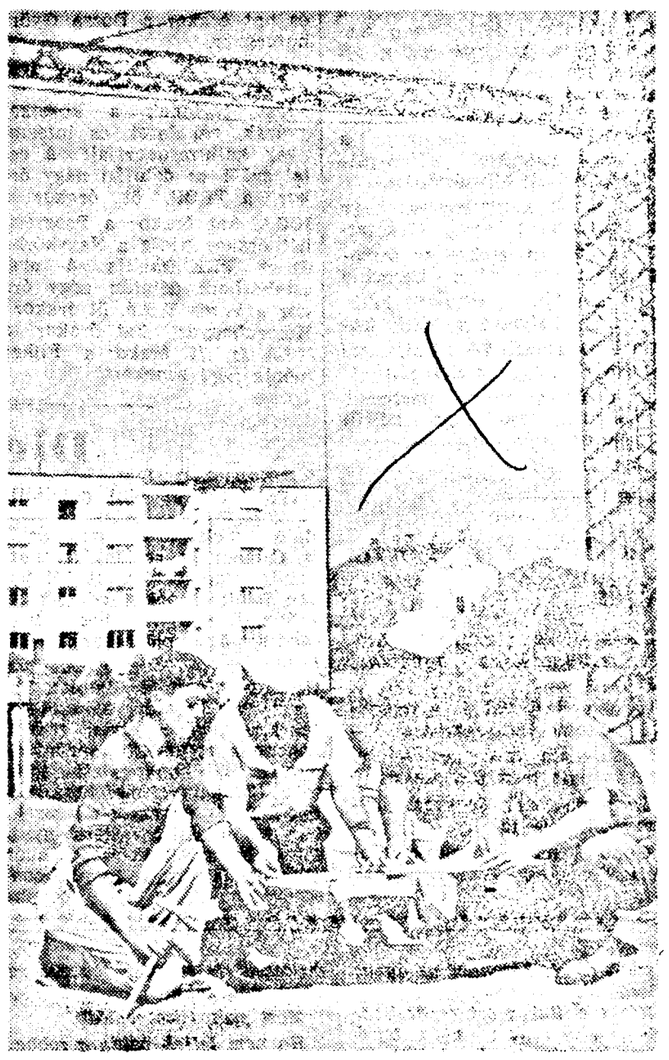

Kézben a városfejlesztés terve.

Élenjárók dicsérete

Milea Aurel, az aradi vasutállomás dolgozója.

Pantos Teodor, a Vagongyár fiatal mérnöke.

Wunderlich Ferenc, a November 7 gyár élenjáró molnára.

Kőmives Antal, a pécskai Petőfi Sándor kollektiv gazdaság agrármérnöke.

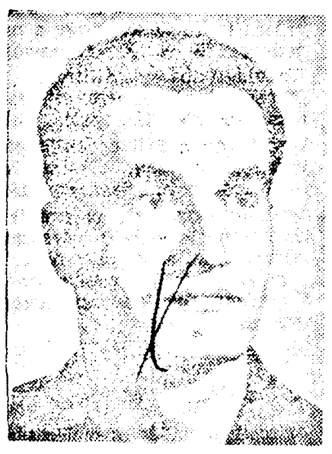

Sîrbuţi Gheorghe, a kürtösi GTA élenjáró traktorosa.

Méltó fogadás

Életéről, a dolgozók eredményeiről kevesen tudnak. Azok, akik a mellette kigyózó országuton járnak, csak azt látják, hogy a lombos diófák és magas jegenyefák tövében húzódó kerítésen tul, az egykori földbirtokon, nagyüzemi termeléshez szükséges uj épületek, lakóházak emelkednek.

Nem textil-, vagy gépgyárról van szó, de a munka mégis nagyüzemi módon folyik. A szövőgépek csattogása, az esztergakés zöreje helyett itt ezer és ezer sertés zaja veri fel naponta a csendet. A csálai állami gazdaság sertéshizlalda részlegéről van szó.

A reggeli etetés után érkeztünk. Zajt már csak a fákon csiripelő verébsereg és az „áruval" megrakott tehergépkocsik ürültek. A hatalmas hizlalda ólai között a kötelező pihenőidőt tartották. A gazdaság főmérnökét, Pandek Ferenc elvtársat éppen az irodájában találtuk. Grafikonszerü kimutatást tanulmányozott. Mivel éppen jókor érkeztünk, kövessük mi is Pandek elvtárssal együtt a grafikont, amely szemléltetően bizonyitja mindenki számára, hogy a hozzáértő, szorgalmas munka milyen eredményekre vezetett az 1963-as év eddigi időszakában.

— A hizlalda dolgozói az év elején vállalták, hogy a 10.000 hizósertés gondozásánál nemcsak teljesitik feladataikat, hanem terven felüli sikereket biztositanak — mondotta Pandek elvtárs. — A gazdaság vezetősége a pártalapszervezet irányitásával, az üzemi bizottság támogatásával megteremtette a feltételeket a jó munkához. A havonként megtartott munkaértekezletek lehetővé tették, hogy a vezetőség és a dolgozók nyomon kövessék, miként állunk feladataink teljesitésével. A brigádok és a dolgozók között szocialista verseny folyik — mondotta a főmérnök.

De most vegyük a grafikont és ismertessük röviden a három brigád eredményeit. Az első helyen a Tegzes János vezette brigád áll, amely januártól eddig 3218 sertést hizlalt és az előirányzott napi 475 gramm sulygyarapodás helyett 547 grammot ért el. Egy kiló sulygyarapodáshoz az előirányzott 5,40 takarmányegység helyett csak 4,6 takarmányegységet használt. Igy a Tegzes-brigád az év folyamán előirányzaton felül 23.057 kiló sullyal növelte a hizlalást, 171.062 takarmányegységet takaritott meg, ami 147.462 kilogramm kukoricának felel meg. Ez a többlet sulygyarapodás és a takarmányegység megtakaritás nem kevesebb, mint 423.557 lej tiszta jövedelmet eredményezett a gazdaságnak. A Racareanu Nicolae vezette brigád 3004 sertést hizlalt eddig. Itt is kevesebb takarmányegységgel nagyobbodott a sulygyarapodás és ennek révén ez a brigád 167.770 lej értékben növelte a gazdaság bevételét. A Misik András vezette brigád a 2204 sertés hizlalásánál 39.785 lejes jövedelmet biztositott. Ha összegezzük a három brigád dolgozóinak eredményeit, kitünik, hogy összesitve 631.012 lej terven felüli jövedelmet biztositottak eddig.

Egyet

A brigádok eredményei mellett mutassunk be néhány gondozót is. Igy többek között, Drapos István az előirányzott 475 grammos sulygyarapodással szemben 594 grammot ért el. Egy kilogramm élősuly gyarapodáshoz az előirányzott 5,4 takarmányegység helyett 4,6-t használt. Igy Drapos István eddig nem kevesebb, mint 49.578 lej többletjövedelmet biztositott. Hasonló eredményeket értek el Bán Teodor, Birău Pavel, Farkas Mihály és sokan mások.

Amikor a főmérnökkel és a brigádfelelősökkel a hizlalda megtekintésére indultunk, a gondozók már a déli etetéshez készültek. Mindenütt a legnagyobb tisztaság. Az állatok még nyugodtan feküdtek. Itt nem árt, ha felhivjuk mindazoknak a figyelmét, akik sertéshizlalással foglalkoznak, hogy a hatalmas hizlalda környékén egy legyet sem találtunk.

— Nyári időszakban a legyek azok, amelyek elrabolják a sertések sulygyarapodását a gondozótól — mondotta Tegzes elvtárs brigádfelelős —, nem hagyják az állatokat pihenni s igy azok az állandó mozgás miatt nem hiznak. Mi fertőtlenitéssel elértük azt, hogy még a hizlalda környékén sem maradnak meg a legyek.

Közben elérkezett az etetés pillanata is. Mintha vezényszóra történne, mintegy tizezer sertés rohant a vályukhoz. A gondozók minden csoportnak kiosztják a fejadagot. Közösen a gazdaság főmérnökétől megtudjuk, hogy eredményeik titka nagyban függ attól, hogy a gondozók pontos időben végzik az etetést, recept szerint adják a fejadagot. A hizókat körültekintéssel válogatják ki, ügyelnek arra, hogy egy-egy csoportba azonos sulyu és nagyságu sertések kerüljenek. Az etetésnél sohasem adnak többet, csak annyit, amennyit jóizüen elfogyasztanak. A fejadagot három-négynaponként emelik. A hizóállatok naponta kapnak zöldtakarmányt is. Jelenleg gyenge csalamádé kukoricát etetnek. Megtudtuk, hogy a juliusi és az augusztus eleji nagy melegben a gazdaságban rátértek az éjjeli etetésre, mert meggyőződtek arról, hogy az állatok a nappali nagy hőségben nem ettek olyan jóétvággyal. Igy este 6,30-kor, éjjel 12 órakor és reggel 5,30 órakor etették az állatokat.

A hizlalda megtekintése során sok hasznos dologról szereztünk tudomást.

Tehát érdemes volt betekinteni a csálai állami gazdaság sertéshizlaldájába, oda, ahol a dolgozók nap-nap után harcolnak azért, hogy a grammokból tonnák legyenek. Igy köszöntik ők augusztus 23-át!

G. I.

Virágzó falvak

Emlékszünk?

1944-et irtunk. Valamennyiünket a szabadságunk kivivása fölötti büszkeség, öröm érzése töltött el. Nagy elhatározással néztünk napfényes jövőnk elé, ezernyi fontolgatás, tervezgetés született akkoriban. Tettvágy, lelkesedés buzditott az előttünk álló uj feladatok teljesitésére. Tettrekészségünk határtalan akaraterőt sugárzott.

Tenni!

Mit és hogyan? Hol is kezdjük azt a nagy munkát, amelyet az uj társadalom felépitése, az uj feladatokkal megbirkózó embertipus kialakitása hárit reánk?

Rombolás, a háboru pusztitó nyomai ott tátongtak még lépten-nyomon. Egy-egy lerombolt iskola figyelmeztetett, a szirénák zajától megrettent gyerekek hada, munkában elfáradt, a betük világában járatlan, tudásra szomjazó emberek vártak a napfényt hozó tanulásra...

A falvakat jártuk. A vendégmarasztaló sár bizony jócskán lehuzta cipőnket. Alig tudtunk kikecmeregni a kátyuból. Petróleumlámpák, mécsek gyér világa pislákolt, az elsötétitett ablakok mögül halvány fénysávok szüröződtek ki.

Igy volt ezelőtt tizenkilenc esztendővel.

Ma már hiába is keresnők a régi, máladozó falu, papirral beragasztott ablaku vityilókat. Cseréptetős téglaházak hirdetik szerte a falvakon a kollektivisták szorgalmát, igyekezetét. Tágas osztálytermek, nagyablaku iskolák fogadják a táborozásból érkező kisdiákokat: a pankotai, székesuti, magyarádi, Andrei Saguna-i uj iskolák csupán az idei, az 1963-as év megvalósitását tükrözik, csakugy, mint az a 19 tanterem, amellyel az idén (1962-höz viszonyitva) gyarapodott az osztályok száma.

Érdemes megállni egy pillanatra az alábbi adatoknál is. Rajonunkban 48 müvelődési otthon, 19 községi, 29 falusi könyvtár müködik. A 161 müvészi együttes 2892 mükedvelőt foglalkoztat. Csupán a rajoni könyvtárban 145.358 kötet áll az olvasók rendelkezésére.

Az egészségügy terén megvalósität jelent a kisiratosi és mácsai rendelők felépitése, csakugy, mint a meglévő 2 kórház (rajoni és pankotai) a 145 ággyal, a 8 fogászati rendelő, az 56 ágyas 12 szülőotthon.

Falvaink esti képe is teljesen megváltozott. Legtöbb helyen villany világitja az utakat s ahol még nincs bevezetve, most munkálkodnak rajta. Az otthonokban a késői órákban is a rádió szól, munka utáni pihenőhöz közvetit jó muzsikát, friss hireket a világ eseményeiről. Egyre több községben jelent olyan ünnepet a hétköznap, mint a Hunedoara Timisana-i lakosoknak augusztus 12, amikor teljesen befejezték faluiuk villamositását.

Virágzó falvaink megvalósitásai a tizenkilenc év lelkesedését példázzák. Érdemes visszatekinteni a megtett utra, hiszen uj erőt, lendületet ad további munkánkhoz.

cz. m.

A. I. GHILIA:

A ROHAM

Részlet a szerző Iesirea din Apocalips (Kitörés az apokalipszisből) cimü regényének második kötetéből. A részlet cselekménye az augusztus 23-i fegyveres felkelést követő napokban játszódik le a Bukarestiről északra huzódó bináeasi erdő mellett, ahol a hazafias gárdák sulyos harcokat vivnak a főváros elfoglalására készülő [illegible] ellen. A hőst augusztus 23-á[illegible] hajnalban vasutas harcosok szabaditották ki a németek fogságából a ciulniţai állomáson, a Baragán szivében.

VÁRT és volt ereje várni... Most itt volt, egyedül a gyülöletével, egyedül a mező tüzes földjén, csak az elhasznált szerkezetü, öreg fegyver társaságában, amely már annyit játszadozott embert életekkel és nem fáradt el, hanem most is éhesen és kedvvel várta a játék folytatását... Itt volt tehát, a hazai földön, nem idegenben és nem is volt egyedül. Elnyulva feküdt a füben, mellkasát betöltötte az augusztusi nap nehéz és fojtó illata. Szemben volt tehát velük és várt valamit, aminek okvetlenül be kellett következnie.

A háta mögül és szemből egyre sürübbé váló ágyúdörgés reszkettette a földet s a lövészárok falából rá-ráomlott egy darab. Vijjogás, csattanás — aztán bumm! Előbb egészen messziről, majd nagyon erősen és tisztán hallhatóan. Vijjogás, csattanás — aztán bumm! Egészen közelről és mégis roppant messziről. Igy követték egymást vad tramban a robbanások, a száraz föld egyre csak folyt reá és a szemben lévő erdő mintha eltünt volna a folyadékosan sürü forróság hullámai alatt.

Ezekben a pillanatokban már-már valószinütlennek, távolinak és fantasztikusnak tünt fel előtte minden, mintha álmodott volna: és álmában ismeretlen vizeken ringatózott, egy fekete csónak mélyén, amelyet a fojtogató áramlatok egy helyben tartottak és nem engedték tovasiklani és éppen ilyen fenyegetően és ellenségesen nehezedett rá a csend is mindenfelől.

És Ioana...

Nem volt igaz... Nem hihette el... Nem volt igaz, amit a barátja mesélt el neki és amit később másoktól is hallott... Nem lehetett igaz... Nem volt igaz az sem, hogy mindenfelé kereste, de nem találta... Utcáról-utcára bejárta a várost és végül azt hitte, hogy meg is találta ott, abban a gyári csarnokban, amikor egy lány levette a fejéről a fehér kendőt hozzálépett és megkérdezte, kit keres. Persze nem mondhatta meg, hogy kit keres, csak elment és most itt volt... Elég sok idő telt el azóta, de ő még mindig nem tudott beletörődni... Nem hihette el, nem volt szabad elhinnie...

Az Alexandru sétányon találkozott a barátjával. Arca soványabb volt, mélyebb, sápadtabb, különös fény égett rajta. Amikor megismerték egymást, nem titkolhatták meglepetésüket. Összeölelkeztek, összecsókolóztak és ő mindjárt Ioana felől kérdezősködött. A másik még jobban elsápadt és lecsüggesztette a fejét. „Mi történt Ioanával?" — „Ioana" — mondta a fiu, megállott a fal mellett, mintha meredmedt volna és a tekintete üressé vált. „Nincs többé" — mondta. És csak hallgatott... De ő ezt nem hihette el. Meghaladta a képzeletét. A barátja nem mondott igazat, mindenki hazudott neki. Ioana nem halt meg. Itt kell lennie valahol a közelben... Neki is melege van és ő is tenyerére támasztott fejjel fekszik valahol, a szemét éppen igy égeti a fény... Haja a szemére, a homlokára hull, néha-néha hátraveti fejének egy gyors mozdulatával... És szeretne mellette lenni, hogy megsimogassa a haját... Ő pedig maga felé forditaná az arcát és a szemébe nézne. „Győzni fogunk Ioana. Alig kezdtük meg a harcot, de győzni fogunk. Hallod?" Igy beszélne hozzá és a szemébe nézne. Hogy a szeme, édes és kissé szomorkás mosolya, egész csodálatos teste mondja neki, hogy nem volt igaz sem az elválás, sem a halál és semmi más nem igaz, csak a kezük, amely találkozott, az arcuk, a mosolyuk.

Dörrenés riasztotta fel dermedtségéből: vijjogott, csattant valami — azután bumm! A mező mintha a levegőbe emelkedett volna. Tüz, füst, a trinitrotoluen fojtó, csipős szaga, a lövészárok hirtelen ráomló földje, amely befedte kezét-karját. Ujra csend. Felvillant előtte Ioana mosolya, azután ismét vijjogott, csattant valami — és bumm!. Még közelebb. Éppen előtte. A levegő remeg. És forró, forró... a fojtó illat... a tüdeje tele füsttel... A vére a fülében dobol, olyan magányosnak érzi magát, mintha a semmiben lebegne. Hol vagy, Ioana? Vijjogás, csattanás, bumm! Tudod-e, hogy kerestelek? És ujra: vijjogás, csattanás, bumm! Ioana. Ioana! A torka összeszorult, már-már egészen kiszáradt, egész teste kezdett elalélni a megfeszülléstől és nyugtalanságtól. Kezdődik — gondolta és érezte, hogy a tarkója megizzadt. A kén, a felperzselt mező illata... A szive hevesen vert. Kezdődik. Legyőzzük őket és azután találkozunk. Ez a legfontosabb.

MEGMOZDULT dermedt helyzetéből, a sarkára ereszkedett és látát a lövészárok falának vetette. Megvizsgálta a fegyverét.

Azután megindult a többiekkel együtt. Kábultságot érzett. Tántorgott. A térde remegett, de azért jól tartotta magát. Fegyverét a hóna alá szorította, megtapogatta az övén a gránátokat és szökellni kezdett. Mégegyszer... mégegyszer. Fegyverét a hóna alatt szorongatta, nem lőtt, semmit sem látott maga előtt... Az erdő ide-oda hajolt és füstölgött, mintha olvadni kezdett volna, felbomlani... Hátulról lőttek az ágyuk... Rövid, fojtott robbanások hallatszottak, de előtte semmi, elől csend volt... Kiégett, szintelen fü... a fehér ég... és egyszerre csak se ég, se fü. Minden megingott és ráomlott és ő a földre zuhant. Lapátját beleütötte a rögök közé és mögéje lapult. Behunyta a szemét, azután ujra kinyitotta és körülnézett. Egyedül volt. Elől folyt a tüzelés: golyók, robbanások és ő egyedül volt. A többiek... Hol vannak a többiek? Mi lett a többiekkel? Hová tüntek el? Néhányan sorban feküdtek a füvön, mellette: halottak, vagy sebesültek voltak. Egyikük, egészen közel hozzá, a gyomrára szoritotta a kezét és nyögött. A másik kiáltozott és felemelte a karját, mintha kérni akart volna valamit, mintha oda akarta volna hivni. Mindenki élesen látott: a felső ember arcát, felemelt karját, rajta a tricolóros szalagot, aztán a szalag hirtelen eltünt. Hallotta a lövedék zugását, a szárnyat dörejt, mintha egy üres ládát guritottak volna el felette a levegőben, majd göröngyök csaptak a magasba, porfelhő köszönette. Vijjogás, csattanás és bumm! Ujra porfelhő. Ismét egy és ismét egy. A szünetekben hallotta a géppfegyverek ideges, gyors, száraz

(Folytatása a 4-ik oldalon)

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

Ünnepségek külföldön a Román NK nemzeti ünnepe alkalmából

BRATISLAVA. (Agerpres). CETEKA:

A Román Népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából augusztus 20-án a bratislavai Hvlezda moziban díszelőadáson mutatták be a Lupény 29 cimü román filmet.

Az előadáson jelen volt a román filmes küldöttség élen Mircea Drăgannal, a film rendezőjével, valamint Petre Tanasie, a Román NK prágai nagykövetségének első titkára és a nagykövetség több más tagja.

A közönség nagy érdeklődéssel nézte végig a román munkásoknak a kizsákmányolás ellen harcáról szóló filmet.

HANOI. (Agerpres). A VNA közli:

A haipongi cementgyárban augusztus 20-án este ünnepi gyülést rendeztek Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának XIX. évfordulója alkalmából.

Részt vettek a Vietnámi DK Külföldi Kulturkapcsolatokkal foglalkozó Bizottságának, a Nehézipari Minisztériumnak és a Szakszervezeti Szövetségnek a képviselői.

Jelen voltak: Vasile Pogăceanu, a Román NK hanoi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és a gyár fejlesztésén dolgozó román szakemberek.

N. Sz. Hruscsov látogatása a Jugoszláv SzSzK-ban

BELGRÁD. (Agerpres).

N. Sz. Hruscsov augusztus 21-én meglátogatta a rakovicei (Belgrád peremvárosa) motor- és traktorkombinátot. Kíséretében volt A. Rankovics és több más hivatalos személyiség.

A vendégek megtekintették a szerelő és fémfeldolgozó részleget, elbeszélgettek a munkásokkal és a kombinát vezetőivel.

A látogatás utáni nagygyülésen Micsa Pekeanac, a kombinát pártbizottságának titkára üdvözölte a szovjet kormányfőt. N. Sz. Hruscsov beszédet mondott, amelyet a részvevők megtapsoltak.

Súlyosbodik az amerikai fizetési mérleg deficitje

WASHINGTON. (Agerpres).

Az USA kereskedelemügyi minisztériumának közleménye alapján a Fehér Ház közlönye terjedelmes cikket közöl az amerikai fizetési mérleg deficitjének sulyosbodásáról 1963 második negyedében. Hivatalos adatok szerint az emlitett negyedévben a fizetési mérleg deficitje 1.300.000.000 dollár volt, csaknem 500.000.000 dollárral több, mint az első negyedévben. „Ha a deficit ugyanolyan ütemben nő, mint az első félévben — irja a Fehér Ház közlönye —, az egész évi deficit valószinüleg meghaladja majd a 2.400.000.000 dollárt". De a tényleges deficit még nagyobb, hiszen a negatív tünetek elleni ugynevezett „kormányügyletek", amelyekre a hivatalos adatok utalnak, csak ideiglenes jellegü intézkedések. Ha figyelmen kivül hagyják ezeket az „ügyleteket", az idei reális deficit valószinüleg eléri a 4.000.000.000 dollárt.

Nagy áradások Indiában

DELHI. (Agerpres).

A Jamna folyam áradása csaknem teljesen elszigetelte Delhit, India fővárosát. Az áradás átszakitotta a város közelében lévő gátakat. A Jamna jobb partján lévő husz falu lakosságát kilakoltatták. Az elszabadult folyam tönkretette 5000 acre föld termését. Több országuton megbénult a forgalom.

A viharok és az áradás Rohtakban rombadöntött mintegy 5000 házat és megrongálta az országutakat. A lakosok ezrei elmenekültek a városból. Az áradástól elszigetelt falvakban nagy az élelmiszerhiány. Delhiben és a szomszédos Pundzsab államban a hatóságok mentési munkálatokat végeznek.

Amint a Press Trust of India hirügynökség jelenti, az áradások a kelet-indiai Asszam államban is nagy károkat okoztak. Itt mintegy 1500 négyzetmérföldnyi területet öntött el az ár. A több mint félmilliós lakosu területen 4000 ház rongálódott meg vagy dőlt romba. A termés 180.000 acre földön tönkrement. Asszam államban komoly élelmiszerválság állt be.

Az ország más vidékeiről is nyugtalanitó természeti csapasokat jelentenek. A központi kormány, valamint India egyes államainak kormányai sürgős intézkedéseket foganatositanak az áradások következményeinek elháritására és a károsult lakosság megsegitésére.

New Yorkban

Közzétették a polgárjogokért tartandó tüntetés végleges tervét

NEW YORK. (Agerpres).

New Yorkban augusztus 20-án közzétették a polgárjogokért tartandó tüntetés végleges tervét. A tüntetésre augusztus 28-án kerül sor Washingtonban, az Egyesült Államok fővárosában. A „Washingtoni menetelés" szervező bizottsága részletes dokumentumban hangsulyozza: ez a tüntetés — „a legnagyobb és a legjelentősebb az USA fővárosának történetében — be fogja bizonyitani, hogy mi nem kolduljuk és nem kérjük jelenleg el nem ismert jogainkat, hanem egyemberként a Kongresszushoz és az egész országhoz fordulunk a munkához és a szabadsághoz való jogért".

A dokumentum szerint az augusztus 28-i nagy tüntetés résztvevőinek követelései a következők: vonják meg a szövetségi szubvenciót minden olyan területen, ahol faji megkülönböztetést alkalmaznak; számolják fel még ebben az évben az összes iskolákban a szegregációt; csökkentsék az olyan államok kongresszusi képviselőinek a számát, amelyek nem adnak egyenlő választójogot polgáraiknak; szüntessék meg a szegregációt a lakások bérbeadásánál; léptessenek életbe szövetségi programot az összes néger és fehér munkanélküliek elhelyezésére; állapitsanak meg országszerte olyan minimális bért, amely lehetővé tenné, hogy az összes amerikaiak kielégitő életszinvonalat érjenek el.

A UPI szerint csupán New Yorkban 2000-nél több autobuszra lesz szükség, hogy a menetelés 30—40.000 résztvevőjét Washingtonba szállitsák. A „Washingtoni menetelést" számos szervezet támogatja. Ezek között van a faji egyenlőségért küzdő kongresszus, a színes bőrü lakosság haladásáért küzdő országos egyesület, az amerikai keresztény egyházak országos tanácsa, az amerikai négerek munkatanácsa, a gépkocsiipari munkások egységes szakszervezete, és mások.

J. Kennedy sajtóértekezlete

A hirügynökségek közlik Kennedy elnöknek keddi sajtóértekezletén tett kijelentéseit. Kennedy alaptalannak minősitette a részleges atomcsend-szerződés ellenzőinek azt az állitását, hogy ez a Szerződés katonai szempontból gyengitené az Egyesült Államokat, és megerősitette az amerikai kormánynak a föld alatti kisérletek folytatásával kapcsolatos szándékát. Ugyanakkor hangsulyozta: az amerikai nukleáris kisérletek következtében beállt légköri rádióaktiv szennyeződésre vonatkozó adatok azt bizonyitják, hogy a nukleáris kisérletek betiltásáról szóló Szerződés nagyon is kivánatos volt.

Kennedy megjegyezte, hogy a jövőbeni kelet-nyugati leszerelési megbeszélések témája lehet a Szovjetuniónak az a javaslata, hogy létesitsenek állandó ellenőrző állomásokat a meglepetésszerü támadás megelőzésére. Kijelentette, az Egyesült Államok ebben a kérdésben tanácskozni fog NATO szövetségeseivel, hogy egységes nyugati álláspontot alakitsanak ki a Szovjetunióval folytatandó tárgyalásokra. Az elnök azt is kijelentette, hogy szeretné ismerni azokat a javaslatokat, amelyeket de Gaulle tábornok szándékszik előterjeszteni a nukleáris fegyvereket célba juttató eszközök ellenőrzésére.

Az elnök szorgalmazta, hogy a Kongresszus hagyja jóvá teljes egészében azokat az összegeket, amelyeket a kormány kért „külföldi segélyre", különös sulyt helyezve a segély katonai jellegére. Végül kifejezte reményét, hogy az Egyesült Államok nyugat-európai partnerei érdekeinek csorbitása nélkül csökkentheti fizetési mérlegének deficitjét.

Brazilia elnöke fogadta a Béke Világtanács küldöttségét

RIO DE JANEIRO. (Agerpres)

J. Goulart, Brazilia elnöke augusztus 19-én Brasilia városban fogadta a Béke Világtanács küldöttségét élén L. Paulinggal.

A küldöttség átnyujtotta Goulartnak a Béke Világtanács üzenetét, amelyben üdvözli az öt latin-amerikai ország — Brazilia, Bolivia, Chile, Ecuador és Mexikó — elnökeinek a latin-amerikai atommentes övezet létrehozására vonatkozó nyilatkozatát.

Ez a nyilatkozat és a moszkvai atomcsend-szerződés — hangsulyozza az üzenet — uj utakat nyit meg a világ népei előtt a nukleáris fegyver tényleges eltiltása felé.

Goulart melegen megköszönte az üzenetet.

Moszkvában

Bemutatták a KGST-tagállamaiban készülő korszerű nukleáris-fizikai készülékeket

MOSZKVA. (Agerpres).

Augusztus 20-án bemutatták a moszkvai ujságiróknak azokat a korszerü nukleáris-fizikai készülékeket és dozimétereket, amelyeket a Kölcsönös Gazdasági Segitség Tanácsának tagállamaiban állitanak elő.

A kiállitás augusztus 21-től nyitva áll a közönség számára. A 324 készüléket az utóbbi időben állitották elő a Szovjetunió, Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, a Német DK és Románia legkiválóbb atomtechnikai szakemberei.

Az első teremben a légkör rádióaktiv szennyeződési fokát megállapitó müszereket állitották ki.

A Moszkva melletti Obnyinszk városban szerkesztett müszerrel ellenőrizni lehet azokat az anyagokat, amelyeknél a besugárzás dózisa tizszerese a régebbi készülékekkel ellenőrizhető mennyiségnek.

A második teremben a nukleáris orvostudományt mutatják be.

A harmadik teremben, a nukleáris elektrónika termében található többek között az első szovjet analizáló készülék, amellyel a mikrokozmoszban végbemenő jelenségeket lehet tanulmányozni.

Ugyan ebben a teremben a Román Népköztársaság nukleáris berendezéseket állit ki. Ezeket a Cuanda márkáju, javarészt tranzisztoros készülékeket az Atomfizikai Intézetben készitették. Közülük kitünik a cifrikus részecskeszámláló, a könyvelési számitógép, a rezgéses kondenzátoros elektrométerek, a rádió-debitmérők, a sugárzásos relék, a magaslati analizátorok és egyebek.

A kulturális, művészi és sportrendezvények műsora

AUGUSZTUS 23-án (kedvező idő esetén) művészi előadást tartanak a következő gyárak kulturcsoportjai: **A csálai erdőben:** délután négy órakor a Vagongyár, öt órakor a Szerszámgépgyár, hat órakor az Aramszolgáltatási Vállalat és hét órakor a Gépjavitó Üzem. **A nyári szinházban:** délután négy órakor a CFR egységek, öt órakor a Teba gyár, hat órakor a December 30 gyár és hét órakor az Artex és a Precizia szövetkezet.

Kedvezőtlen időjárás esetén az **Állami Szinházban:** délután négy órakor a Vagongyár, öt órakor a Szerszámgépgyár, hat órakor az Aramszolgáltatási Vállalat és hét órakor a Gépjavitó Üzem. A **Kulturpalotában:** délután négy órakor a CFR egységek, öt órakor a Teba gyár, hat órakor a December 30 gyár és hét órakor az Artex és a Precizia szövetkezet. A **November 7** klubban: délután öt órakor a November 7 gyár és hat órakor a Dózsa György butorgyár.

AUGUSZTUS 24-én (kedvező időtárás esetén) művészi előadást tartanak a következő gyárak, vállalatok és intézmények kulturcsoportjai: **A csálai erdőben:** délután négy órakor a TRCB, öt órakor az ICOA, hat órakor a Progresul, hét órakor pedig a Nagykórház és az RNK Bankja. **A nyári szinházban:** délután négy órakor a Vörös Trikó, öt órakor a Készruhagyár, hat órakor az ILLA és hét órakor a Filharmónia népi zenekara.

Kedvezőtlen időjárás esetén az **Állami Szinházban:** délután négy órakor a TRCB, öt órakor az ICOA, hat órakor a Progresul, hét órakor pedig a Nagykórház és az RNK Bankja. **A Kulturpalotában:** délután négy órakor a Vörös Trikó gyár, öt órakor a Készruhagyár, hat órakor az ILLA és hét órakor a Filharmónia népi zenekara.

A CFR, December 30 és a Teba munkásklubbokban délután három órától folytatólagosan mindkét napon filmet vetitenek.

A sportrendezvények műsora

AUGUSZTUS 23-án.

Röplabda: A Constructorul pályán délután négy órakor a Sănătatea és a Teba, öt órakor pedig a Voința és a Készruhagyár csapatai mérkőznek.

Kézilabda: Ugyancsak a Constructorul pályán délután öt órai kezdettel a Constructorul I és az ICA I kézilabda együttese találkozik.

Labdarugás: Délután öt órai kezdettel a mikelakai Olimpia pályán a Vörös Trikó és a Foresta csapata méri össze tudását.

Sakk: A TSU Maros-parti evezősházában délután négy órai kezdettel villámversenyt szerveznek. A versenyen részt vesznek a Vagonul, a CFR, az UTA, a Voința, a Teba és más sportközösségek sakkozói.

Evezés: Este nyolc órai kezdettel a Maroson fáklyás menetet rendeznek, amelyen részt vesznek városunk összes evezősei.

AUGUSZTUS 24-én.

Röplabda: Délelőtt kilenc órai kezdettel a Dózsa György és a Fierarul röplabdázói mérkőznek a Constructorul pályán. Ezt követően, vagyis tiz órakor az UTA és a Muresul együttese találkozik.

Kézilabda: A Constructorul pályán délelőtt kilenc órai kezdettel a Vörös Trikó és az UTA kézilabda csapata játszik.

Labdarugás: Délután öt órai kezdettel a CFR stadionban a CFR és a Strungul együttese találkozik. Az ICA pályán délelőtt tizenegy órakor az ICA és a Libertatea csapata mérkőzik. A cukorgyári pályán délelőtt tiz órakor a FZ és a Motorul csapata találkozik. Az Indagrara pályán délután öt órakor az Indagrara és Panificație együttese méri össze tudását.

Sakk: Délelőtt kilenc órai kezdettel folytatják a 23-án megkezdett villámversenyt a TSU Maros-parti evezősházában.

Uszás: A városligeti uszodában versenyt szerveznek, amelyen Arad és Nagyvárad uszói vesznek részt.

Teke: Az Electrica és a Vagonul pályán délelőtt tiz órai kezdettel tekeversenyt rendeznek. Részt vesznek az Electrica, az UTA, a Vagonul, a Teba, a CFR és a Constructorul tekézői.

Dicsőséges évforduló

(Folytatás az első oldalról)

dító tiszteletére a vagongyártók is. Csupán az acélöntöde munkaközössége több, mint 100, terven felüli csapolást végzett. Az acélöntők vállalták, hogy havi tervüket 5 nappal határidő előtt teljesitik. A Turcitu Dumitru, Comlosan Ioan és Cimpian Valer vezette brigádok igéretet tettek arra, hogy a terven felül 5 vagonnak megfelelő munkát végeznek. Hét hónap alatt több, mint 120 tonna fémet takaritottak meg és ugyanezen időszakban 453 ujitási javaslatot nyujtottak be, amelyekből sokat már alkalmaznak is a termelésben.

A vasuti Fűtőházban 1.377.360 lej értékü fűtőanyagot takaritottak meg. Az itteni mozdonyvezetők és fűtők 1.456 vonatot vontattak 437.159 tonna többletterheléssel, jelentősen tulszárnyalva ezzel vállalásaikat.

Valóban, nehéz lenne egyetlen ujságcikk keretében felmérni az összes eredményeket. Az Arădeanca, az ICIL, a Dohány erjesztő vállalat, a cukorgyár, a Vörös Trikó, a Fűrészárugyár, a Muresul helyiipari vállalat, a November 7 gyár, a Progresul, a December 30 gyár, a városi Közüzemek, a Fierarul és más gyárak teljesitették és tulszárnyalták az év első hét hónapjára eső tervfeladatalkat. E vállalatok munkaközösségei ilyenmódon a nagy évforduló alkalmával azt jelenthetik a pártnak, hogy teljes mértékben valóraváltották vállalásaikat. Ugyanigy teljesitették kötelességeiket városunk és rajonunk munkásai és kollektivistái. Az ötvenesi, vladimirescui, vingai és ujaradi állami gazdaságok, a kürtösi és ujaradi GTA-k, a mácsai, kisiratosi, kürtösi, majláti, vingai, nagylaki, pécskai és más kollektiv gazdaságok idejében végezték el a soronlévő mezőgazdasági munkálatokat és minden erejükkel harcoltak a növényi és állati termelés növeléséért.

Országunk gyors fejlődése közvetlenül kapcsolódik ahhoz a tényhez, hogy hazánk tagja a szocializmus nagy és legyőzhetetlen táborának, és a Szovjetunió sokoldalu segitségének, valamint a többi szocialista országgal való együttműködés és testvéri segitségnyujtás gyümölcseinek örvend. Hüségesen és tántorithatatlanul követve Marx, Engels, Lenin tanitását, a Román Munkáspárt következetesen harcol a nemzetközi kommunista mozgalom harci egységének a marxizmus-leninizmus elveinek alapján való megerősitéséért, a szocialista országok nagy közösségébe tartozó népek testvéri barátságának és egységének állandó erősitéséért, a békés egymás mellett élés elveinek diadaláért, a szocializmus és a béke ügyének győzelméért.

Uj életének 20. esztendejébe lépve, a román nép ismét kifejezésre juttattja azt az elhatározását, hogy a jövőben is minden erejét a szocialista haza fejlesztésére forditja. Szilárdan előrehaladva az 1944 augusztus 23 által megnyitott uton, pártvezette népünk a jövőben is minden erőfeszitést megtesz az RMP III. kongresszusa által megszabott nagyszerü célkitüzések valóraváltásáért, népgazdasága fejlesztéséért, a béke győzelméért az egész földön.

A MOZIKBAN VETÍTIK

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: Kollegák. NICOLAE BALCESCU filmszinház: Lovagok klubja. HERBAK JÁNOS filmszinház: Pirosbetüs hétköznapok. IFJUSÁGI filmszinház: Akik ellopták a holdat. I. L. CARAGIALE filmszinház: Légy boldog Ani. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): A Huszárok balladája. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): A leány. MAKSZIM GORKIJ filmszinház (Mikelaka): Münchaussen báró. ILIE PINTILIE filmszinház (Mosóczy-telep): A kilencedik kör.

A Bukaresti Televizió müsora: Temesvári próbaadás

Csütörtök, augusztus 22

19.00 A televizió hiradója. 19.15 Pionir kirándulás Moldovába. 19.30 Az élet nevében. 19.40 Mai képek. 20.00 A Duna hullámai (játékfilm). 21.30 A mükedvelő együttesek müsora, befejezésül hirek.

Péntek, augusztus 23

8.00 Közvetités a fővárosi dolgozók felvonulásáról és a katonai diszszemléről. 19.00 Augusztus 23 — irodalmi összeállitás. 19.20 Népzene. 20.05 Hazai képek. 20.35 Közvetités a bukaresti szabadtéri szinpadokról. 21.00 Film összeállitás a fővárosi dolgozók Augusztus 23-iki felvonulásáról. 21.15 Bukaresti séta, utána hirek.

Szombat, augusztus 24

19.00 A televizió hiradója. 19.25 Gyermekmüsor. 19.50 Könnyüzene. 20.20 Román rajzfilmek. 21.10 Dalok Bukarestről, utána hirek.

A ROHAM

(Folytatás a 3-ik oldalról)

ugatását. Nem félt. Nem érzett semmit. Csak düh emésztette, hogy nem érhet el azokhoz. Kiragadta a földből az ásót, a feje fölé emelte és könyökön-térden kuszva elindult... Elérte az első halottat — az a fiu volt, aki olyan türelmetlenül cigarettázott a lövészárokban —, megkerülte és tovább kuszott. Eszeveszett düh tombolt benne, hogy nem emelkedhetik fel és nem indulhat futásnak. De azok ott tul igy is meglátták. Gépfegyverek fordultak feléje: rata-rata-rata! A sorozat éppen a feje fölött repült el, és letörte a lapát nyelét. Még volt ideje jobbra nézni, és meglátott egy ágyutölcsért. Összeboritott fejjel kapta mellére a fegyverét, és leguruló a tölcsérbe. Föld, füst, kénszag. Mélyet lélegzett és mozdulatlanul maradt, fejét a göröngyök közé mélyesztve. Csak akkor értette meg, hogy fél. A veríték egyszerre tört ki minden pórusán, és azon vette észre magát, hogy kinyujtott remegő kezével a göröngyökben turkál.

„Kolera, kén, az emberiség pestise" — csikorgatta a fogait és csunyán káromkodott.

Aztán csend lett, ijesztő csend. Ott maradt és fent a levegő viharzott tovább, dörgött az ágyutölcsér felett, és betemette őt száraz, töredezett, kén- és füstszagu göröngyökkel. A fegyverét maga előtt tartotta, mint az előbb, lövésre készen, de mintha megfeledkezett volna erről, mert minden, ami körülötte volt, hirtelen eltávolodott tőle és semmiről sem tudott.

A szája égett, a szeme sajgott, a homlokán és tarkóján nyomást érzett.

És hirtelen ugy tetszett neki, hogy felemelkedett és elindult. Lassan haladt, csodálkozva a nagy csendességen, és most már sajnálta, hogy olyan sokáig vesztegelt ott, amikor pedig milyen egyszerü az egész — istenem, milyen egyszerü! Mintha kinyujtaná a kezét, hogy levegyen valamit egy polcról.

Otthon van, az ágyban... a faton át érzi a kinti forróságot... az ablak alatt a járókelők léptei puhán mélyednek az aszfaltba... az utca végén most haladt el a csikorgó villamos az operaház felé... Azután ujra csend... semmi... feje alatt a párna enyhén nedves a verítéktől, és melette, hogy csak éppen ki kell érte nyujtani a kezét... „Ioana. Szomjas vagyok". „Semmi, semmi. Feküdj nyugodtan. Mindjárt hozok egy kis vizet". Ostobaság. „Nem, nem" — mondta, és mosolygott magában a Ioana gyermeki naivságán; azt hiszi, hogy ezért... „Nem, nem lesz viz". Mégis csobog a viz a csapból. „Nem kell — tiltakozott —, mondtam már, hogy nem kell". A csapból még erősebben folyik a viz. Hallja, amint a cseppek a mosdó alá teritett papirra hullanak, aztán a lefolyó is gurgulázni kezd. „Ioana, azt akartam, hogy idejöjj.Ülj le mellém. Igy... Add ide a kezed... Nem, nem semmit sem akartam mondani, csak ülj mellém... Eszembe jutott, hogy rólad álmodtam azon az éjszakán, amikor cukrot loptam... Aztán az az ember, és a köd... Te pedig a parton, Ioana. Érted? Nem láttalak, de tudtam, hogy ott vagy, hallottam a hangodat, és sietni kezdtem... Minden erőmből eveztem, és amikor megérkeztem... amikor a csónak csikorogva neki ütközött a kavicsos partnak... Mindig igy volt. Mentem, és arra gondoltam, hogy milyen lesz a perc, amikor találkozunk, és álmomban éreztem, hogy felém jössz... De reggelre mindig eltünél, elfutottál mellőlem, és nem láttalak többé!... Sokáig vártál rám. Igen, igen, miért is kérded, ne légy butácska. Igy értem el Ciulnitába, nem meséltem el neked? Elértem Ciulnitába, a Baragánba. Hajnalban érkeztünk, augusztus 23-án reggel, de semmit sem tudtam a fegyverszünetről, és a mi vasutasaink egyszerre csak előugrottak a kocsik közül s tüzelni kezdtek. Fegyver, gránát volt a kezükben. Ugy dobálták őket, mint a köveket. Fiatal fiuk voltak, nem is nagyon tudtak bánni a fegyverrel, de ez nem számit. Ez volt különben a szerencsénk, mert minket sem kiméltek volna, amilyen dühösek voltak. A vasuti műhelyből jöttek, megismertem őket a ruhájukról, és fekete, füstös képükről. De az egyik fiatal fiun azért látszott, hogy sápadt, és ugy fogta a fegyverét, mintha attól félt volna, hogy felrobban. Láttam, amikor előrohant a kukoricásból. Felemelte a fegyverét, de akkor már a német is lőtt mellettem. Elől álltam, egysorban Szasával, azzal a jó lelkü orosz fiuval, hiszen mondtam neked hogy igy hivták, és amikor láttam, hogy..."

Most! Rajta! Talpra ugrott: a szája égett, teste vereitékben uszott, előre tartott fegyverén fehérre merevedtek görcsösen feszülő ujjai. Kirohant az ágyutölcsérből.

Hátul a fiuk most rendezkedtek az első roham után. Ujra felsorakoztak, és kezdődött a második támadás. Az egész mező csatarláncokkal volt telezsúfva. Mint tüskés ágak ugy hajladoztak erre-arra. A vörös nap fénye megcsillant a fegyverek csövén, fehér lángra gyult a robbanásokban, majd szétszóródott a megszaggatott, széles mezőn. Vijjogás, csattanás — és bumm! És ujra, ujra, és ujra... A láncok pedig szakadatlanul rövidültek... Az erdő kék tömeggé nőtt, aztán fülstszinülvé változott, végül zöld lett... És egyre közeledett... Torkolatitüzek... A fekete törzseket lángok marangolták, a zöld lombkoronákat sebes kis villámok hasogatták. A fák meginogtak, csaknem a földig hajoltak, majd ujra felemelkedtek. Vijjogás, csattanás, bumm! Mégegyszer! Vijjogás, csattanás, bumm! A szive is erre az ütemre dobogott. Az ég is megmozdult, egyre közelebb jött, már-már leomlott... És az ég és a föld között az egyre sürübbé és hevesebbé váló tüzelés, fehér, gonosz robbanások fölsikoltó morája. A fegyvercsövek, a golyók sivöltöztek, becsapódtak a földbe, a fűben ugráltak, ide-oda röpködtek és gyilkos, vak kezekkel döfködték a levegőt.

JOBBRA, a közelükben egy géppuska ostora vágott bele a semmibe. F-l-l-l! F-l-l-l! Fültyöltő a magasra emelt sorozat. Lewis-puska, gondolta. Megismerte szabályos kattogásáról: ra-ta-ta-ra-ta-ta. Mintha furógépet engedtek volna rá egy vaslemezre. A vaslemez az átforrósodott levegő volt, és a géppuska egyre ujabb és ujabb lyukakat vágott rajta. E'hallgatott néhány pillanatra, majd ujra rákezdte makacsul és élénken fedezve az előnyomulásukat.

Most már közel voltak.

Ha nem lettek volna a robbanások, arcán megérezte volna az erdő hűs leheletét. De csak a forróságot érezte... a golyók vak kezekkémt döfködték a levegőt, a fekete fatörzseket lángok nyalogatták: meg-meginogtak, a földig hajoltak és ujra felegyenesedtek... Vijjogás, csattanás, bumm! A szive is erre az ütemre dobogott. És az ég és a föld között a géppuska... ők és a géppuska... A géppuska kattogása, és a bátorság, a biztos győzelem egyre erősebb, egyre édesebb érzése. Rata-tata, ra-ta-ra-ta.

Láthatatlan, de szakadatlanul erősebbé váló szálak nyultak végig a mezőn és kötötték oda egyre szorosabban ahhoz a csodálatos valamihez, ahhoz a biztos és hatalmas fegyverhez, amelyet okos kezek irányitottak, amely tudott róla, tudott arról, hogy mi van a lelkében, tudta, hogy lesi a pillanatot, amikor vége szakad a várakozásnak. Hát legyen vége, legyen vége!

Szökellve rohant, lihegett, keze erősen markolta a fegyvert.

Már közelről látta azokat. Ott voltak előtte, a fák között...

Gyorsabban! Gyorsabban, Ioana! Gyorsabban!

Most! Erősebb tüzet! És minél messzebbre. Állitsd be pontosan! Ne nyugtalankodj, ne félj! Öld, pusztitsd őket! Gondolatban igy kiáltozott, fegyverét erősen a melléhez szoritotta és rövid szökellés közben célzott és lőtt. Ioanához beszélt, de önmagához is. Urolkodott magán, uralkodott a hangján, és ami visszatartott, szomjas és türelmetlen gyülölet égett benne, azt belöntötte a rohanásba.

Lőrinczi László fordítása

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4 szám. Telefon: Szerkesztőség: 16-92, 30-87, 33 02. Kiadóhivatal: 28 34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.R.I.L. Arad.

40468